

هر انسانی به اعتبار عدمِ کمالی که باید داشته باشد، جهل دارد

شماره پرسش: ۲۳۷۱۹

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۷/۱۲/۲۵ ۰۳:۴۱:۳۴

متن پرسش

سلام علیکم استاد: ۱. در فایل حرکت جوهری فرمودید قوه همان عدم است، عدم جهت‌مند، در بدایه علامه قوه و فعل را از اقسام وجود می‌دانند و حتی قوه یا همان امکان استعدادی را تشکیکی می‌دانند، چگونه قابل جمع است؟ ۲. در بحث برهان صدیقین فرمودید که هر جا پای نقص در میان باشد پای عدم هم هست و بالعکس پس در واقع جنود جهل عدمی هستند در مقابل در حدیث جنود عقل و جهل خداوند می‌فرماید به جهل گفتم برو رفت گفتم برگرد برنگشت، این ظاهرا دلالت بر وجودی بودن جهل دارد نه عدمی بودن آن، چگونه قابل جمع است؟ دوستتون دارم.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. «عدمٌ ما» که علامه در «بدایه» می‌فرمایند همان عدم جهت‌مند است و تشکیکی بودن آن به معنای ظرفیت‌های مختلفی است که نسبت به پذیرش وجود دارند. ۲. همان‌طور که حضرت امام در شرح کتاب «جنود عقل و جهل» می‌فرمایند به هر حال «جهل» به تبع «عدم» معنا دارد. آری! بحث عدمِ ملکه را می‌توان در مورد جهل به میان آورد. لذا هر انسانی به اعتبار عدمِ کمالی که باید داشته باشد، جهل دارد و همین امر موجب تمرد او می‌گردد. موفق باشید